

UMOWA RAMOWA
między Unią Europejską a Kosowem* dotycząca ogólnych zasad uczestnictwa Kosowa
w programach unijnych

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią”,

z jednej strony, oraz

KOSOWO*,

z drugiej strony,

zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 14 grudnia 2007 r. Rada Europejska podkreśliła, że Unia jest gotowa do odgrywania wiodącej roli we wzmacnianiu stabilności w regionie, wskazała na gotowość Unii do wspierania Kosowa na drodze do trwałej stabilności oraz potwierdziła, że jest gotowa do wspierania rozwoju gospodarczego i politycznego w ramach jasno określonej perspektywy europejskiej, zgodnie z perspektywą europejską tego regionu.
- (2) W dniu 7 grudnia 2009 r. Rada z zadowoleniem przyjęła komunikat Komisji Europejskiej z dnia 14 października 2009 r. zatytułowany „Kosowo – realizacja perspektywy europejskiej” oraz zwróciła się do Komisji o podjęcie niezbędnych środków służących wsparciu postępów Kosowa na drodze do Unii, zgodnie z perspektywą europejską tego regionu. Rada uznała za bardzo ważne środki związane z handlem i wizami oraz zachęciła Komisję Europejską do umożliwienia Kosowu udziału w programach unijnych, włączenia Kosowa w ramy nadzoru gospodarczego i fiskalnego, uaktywnienia drugiego komponentu Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej i pogłębienia dialogu w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia.
- (3) W dniu 14 grudnia 2010 r. Rada stwierdziła, że oczekuje od Komisji Europejskiej przedstawienia wniosku, który umożliwiłby Kosowu uczestnictwo w programach unijnych. Komisja Europejska przedstawiła taki wniosek w marcu 2011 r.
- (4) W dniu 5 grudnia 2011 r. Rada potwierdziła, że jest zdecydowana wypracować porozumienie w sprawie udziału Kosowa w unijnych programach, bez uszczerbku dla stanowisk państw członkowskich w sprawie statusu.
- (5) W dniu 22 października 2012 r. Rada upoważniła Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji w imieniu Unii w sprawie umowy ramowej z Kosowem dotyczącej jego uczestnictwa w programach unijnych.
- (6) Kosowo wyraziło chęć uczestnictwa w szeregu programów unijnych.
- (7) Art. 212 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczy działań w zakresie współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej środków z państwami trzecimi innymi niż kraje rozwijające się.
- (8) Szczegółowe warunki uczestnictwa Kosowa w poszczególnych programach unijnych, w tym odpowiedni wkład finansowy, należy określić w drodze porozumienia między Komisją Europejską, działającą w imieniu Unii, a władzami Kosowa.
- (9) Podpisanie i zawarcie niniejszej Umowy nie przesądza o stanowisku państw członkowskich w sprawie statusu Kosowa, które zostanie ustalone zgodnie z ich praktyką krajową i prawem międzynarodowym. Żadne postanowienie, żadne sformułowanie ani żadna definicja użyte w niniejszej Umowie, w tym jej załączniku, ani w programach Unii nie stanowią uznania przez Unię Kosowa za niepodległe państwo ani nie stanowią uznania Kosowa za taki podmiot przez poszczególne państwa członkowskie, chyba że dokonały już tego kroku,

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244(1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Kosowo kwalifikuje się do uczestnictwa w następujących programach unijnych:

- a) bieżących programach unijnych wymienionych w załączniku oraz w programach stanowiących ich kontynuację, w których Kosowo może uczestniczyć od momentu wejścia w życie niniejszej Umowy;
- b) programach unijnych ustanowionych lub wznowionych po podpisaniu niniejszej Umowy, które zawierają klauzulę wprowadzającą, która przewiduje uczestnictwo Kosowa.

Kosowo uczestniczy w programach unijnych zgodnie z jego zobowiązaniami do przyjęcia i stosowania standardów w dziedzinach istotnych dla danego programu oraz z postępami poczynionymi w tym zakresie.

Artykuł 2

Kosowo wnosi do budżetu ogólnego Unii Europejskiej wkład finansowy proporcjonalny do jego udziału w poszczególnych programach unijnych.

Artykuł 3

Przedstawiciele Kosowa mogą uczestniczyć – w charakterze obserwatorów i w kwestiach, dotyczących Kosowa – w komitetach zarządzających odpowiedzialnych za monitorowanie programów unijnych, do których Kosowo wnosi wkład finansowy.

Artykuł 4

Projekty oraz inicjatywy przedłożone przez uczestników z Kosowa podlegają – w zakresie, w jakim jest to możliwe – tym samym warunkom, zasadom i procedurom dotyczącym poszczególnych programów unijnych, jakie stosuje się w odniesieniu do państw członkowskich.

Artykuł 5

Szczegółowe warunki uczestnictwa Kosowa w poszczególnych programach unijnych, w szczególności należny udział finansowy, zostaną określone w drodze porozumienia między Komisją Europejską, działającą w imieniu Unii, a władzami Kosowa. Porozumienia takie uznaje się za integralną część niniejszej Umowy.

Jeśli Kosowo zwróci się do Unii Europejskiej z wnioskiem o przyznanie mu pomocy przedakcesyjnej na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1085/2006 ⁽¹⁾ lub zgodnie z podobnym rozporządzeniem przewidującym pomoc zewnętrzną Unii dla Kosowa, przyjętym w przyszłości, warunki regulujące korzystanie przez Kosowo z pomocy Unii zostaną ustalone w umowie w sprawie finansowania.

Artykuł 6

Porozumienia, o których mowa w art. 5 akapit pierwszy, muszą przewidywać, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 966/2012 ⁽²⁾, kontrolę finansową lub audyty przeprowadzane przez Komisję Europejską, Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i Trybunał Obrachunkowy lub z ich upoważnienia.

Przyjęte zostaną szczegółowe postanowienia dotyczące kontroli finansowej i audytu, środków administracyjnych, sankcji i odzyskiwania środków, umożliwiające Komisji Europejskiej, OLAF-owi i Trybunałowi Obrachunkowemu korzystanie z uprawnień równoważnych uprawnieniom, jakie posiadają względem beneficjentów lub wykonawców mających siedzibę w Unii.

Artykuł 7

Niniejsza Umowa ma zastosowanie przez czas nieokreślony.

Każda ze Umawiających się Stron może wypowiedzieć na piśmie niniejszą Umowę z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA) (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 82).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

Artykuł 8

Umawiające się Strony mogą dokonać przeglądu niniejszej Umowy po raz pierwszy nie później niż trzy lata po dacie jej wejścia w życie, a następnie co trzy lata, na podstawie doświadczeń zebranych z faktycznego udziału Kosowa w programie lub programach unijnych.

Artykuł 9

Niniejsza Umowa ma zastosowanie z jednej strony do terytoriów, na których ma zastosowanie Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i na warunkach określonych w tym Traktacie, i, z drugiej strony, do terytorium Kosowa.

Artykuł 10

Niniejsza Umowa wchodzi w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po wzajemnym notyfikowaniu sobie przez Umawiające się Strony dopełnienia odnośnych procedur dotyczących wejścia w życie.

Artykuł 11

Niniejszą Umowę sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim, włoskim, albańskim oraz serbskim, przy czym teksty w każdym z tych języków są jednakowo autentyczne.

Съставено в Брюксел на двадесет и пети ноември през две хиляди и шестнадесета година.

Hecho en Bruselas, el veinticinco de noviembre de dos mil dieciséis.

V Bruselu dne dvacátého pátého listopadu dva tisíce šestnáct.

Udfærdiget i Bruxelles den femogtyvende november to tusind og seksten.

Geschehen zu Brüssel am fünfundzwanzigsten November zweitausendsechzehn.

Kahe tuhande kuueteistkümnenda aasta novembrikuu kahekümne viiendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι πέντε Νοεμβρίου δύο χιλιάδες δεκαέξι.

Done at Brussels on the twenty fifth day of November in the year two thousand and sixteen.

Fait à Bruxelles, le vingt cinq novembre deux mille seize.

Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset petog studenoga godine dvije tisuće šesnaeste.

Fatto a Bruxelles, addì venticinque novembre duemilasedici.

Briselē, divi tūkstoši sešpadsmitā gada divdesmit piektajā novembrī.

Priimta du tūkstančiai šešioliktų metų lapkričio dvidešimt penktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenhatodik év november havának huszonötödik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-hamsa u għoxrin jum ta' Novembru fis-sena elfejn u sittax.

Gedaan te Brussel, vijfentwintig november tweeduizend zestien.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego piątego listopada roku dwa tysiące szesnastego.

Feito em Bruselas, em vinte e cinco de novembro de dois mil e dezasseis.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și cinci noiembrie două mii șaisprezece.

V Bruseli dvadsiateho piatého novembra dvetisícšestnástí.

V Bruslju, dne petindvajsetega novembra leta dva tisoč šestnajst.

Tehty Brysselissä kahdentenäkymmenentenäviidentenä päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattakuusitoista.

Som skedde i Bryssel den tjugofemte november år tjugohundrasexton.

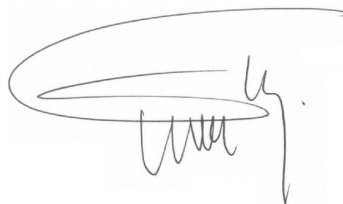
Në Bruksel, më njëzet e pesë nëntor të vitit dy mijë e gjashtëmbëdhjetë.

U Briselu, dvadeset petog novembra godine dve hiljade šesnaeste.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Evropsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
Për Bashkimin Evropian
Za Evropsku uniju

За Косово
Por Kosovo
Za Kosovo
For Kosovo
Für den Kosovo
Kosovo nimel
Για το Κοσσυφοπέδιο
For Kosovo
Pour le Kosovo
Za Kosovo
Per il Kosovo
Kosovas vārdā –
Kosovo vardu
Kosovó részéről
Għall-Kosovo
Voor Kosovo
W imieniu Kosowa
Pelo Kosovo
Pentru Kosovo
Za Kosovo
Za Kosovo
Kosovon puolesta
För Kosovo
Për Kosovën
Za Kosovo

ZAŁĄCZNIK

WYKAZ OBECNYCH PROGRAMÓW UNIJNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 1

- Fiscalis 2020 ⁽¹⁾
- Cła 2020 ⁽²⁾
- Herkules III ⁽³⁾
- Sprawiedliwość ⁽⁴⁾
- Program „Prawa, równość i obywatelstwo” ⁽⁵⁾
- Europa dla obywateli ⁽⁶⁾
- Mechanizm ochrony ludności ⁽⁷⁾
- Rozwiązania interoperacyjne dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (ISA²) ⁽⁸⁾
- COSME ⁽⁹⁾
- Program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych („EaSI”) ⁽¹⁰⁾
- Erasmus+ ⁽¹¹⁾
- Kreatywna Europa ⁽¹²⁾
- Horyzont 2020 ⁽¹³⁾

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program działań na rzecz poprawy skuteczności systemów podatkowych w Unii Europejskiej na okres 2014–2020 (Fiscalis 2020) i uchylające decyzję nr 1482/2007/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 25).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1294/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program działań dla celów w Unii Europejskiej na okres 2014–2020 (Cła 2020) i uchylające decyzję nr 624/2007/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 209).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 250/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. ustanawiające program na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej (program Herkules III) i uchylające decyzję nr 804/2004/WE, (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 6).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1382/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Sprawiedliwość” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 73).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Prawa, równość i obywatelstwo” na lata 2014–2020 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 62).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 r. ustanawiające program „Europa dla obywateli” na lata 2014–2020, Dz.U. L 115 z 17.4.2014, s. 3.

⁽⁷⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

⁽⁸⁾ Decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240 ustanawiająca program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (program ISA²) jako środek modernizacji sektora publicznego (Dz.U. L 318 z 4.12.2015, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1296/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych („EaSI”) i zmieniające decyzję nr 283/2010/UE ustanawiającą Europejski instrument mikrofinansowy na rzecz zatrudnienia i włączenia społecznego Progress (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 238).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

- Program „Zdrowie na rzecz wzrostu gospodarczego” ⁽¹⁾
  - Program na rzecz konsumentów ⁽²⁾
  - LIFE ⁽³⁾
  - Copernicus ⁽⁴⁾
-

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 282/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia Trzeciego Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1350/2007/WE (Dz.U. L 86 z 21.3.2014, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 254/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie wieloletniego programu na rzecz konsumentów na lata 2014–2020 oraz uchylające decyzję nr 1926/2006/WE (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, s. 42).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1293/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylające rozporządzenie (WE) nr 614/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 185).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010 (Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 44).